

ग्रामाभिमुख शिक्षण संस्था तरीके लोकभारतीनो व्यक्ति परियय

A Case Study of
Lokbharati
as a Rural Oriented
Educational Institute

Dr. Rushi B. Joshi

ग्रामाभिमुख शिक्षण संस्था तऱीके लोकभारतीनो व्यक्तित् परिचय
**A Case Study of Lokbharati as a Rural Oriented
Educational Institute**

AUTHOR

DR. RUSHI B. JOSHI

ISBN : 978-81-936872-3-9

**This Book was designed and published by
Atman Publishing Academy
Bhavnagar - Gujarat.**

Atman International Publishing Academy is a Worldwide Books & Journal publishing unit with ISBN No.s & ISSN serials. It was established having the objective of GLOBAL publication of books and Journals in all Subjects. We publish the books and Journals through our established peer reviewed channel.

Copyright ©2018 by
DR. RUSHI B. JOSHI
Inc. All Rights Reserved

Second Edition
April: 2018
Price: 110

Acquisition Editor
Hitesh Patel
Atman Publishing Academy
(A global platform for ISBN International publishing with editorial & publishing services unit)

Printed In India
ISBN : 978-81-936872-3-9

Publisher:
Atman Publication
Atman Publishing Academy
2061-C,
Sanskar Mandal,
Bhavnagar - 364002
Gujarat, INDIA.
Email id: editorsijrar@gmail.com
Email id: ijrar1@gmail.com

ABOUT THE BOOK

A rural Vidyapith means an organization providing education to children living in villages. This vidyapith will sharpen our inexhaustible talent lying in the villages, placing it on the education wheel. This was the clear concept of Nanabhai Bhatt. In this sense Lok Bharti Gram Vidyapith is more than a university for villagers. It is a movement, an vision in action, an ideal in realisation. It is a rural revolution that imparts higher education to the people who need it most and can con get it easily. It promotes a unique self-sufficient lifestyle that strives to improve every aspect of people's lives in rural India.

Lok bharti is providing a model for higher education of Nai Talim program given by Gandhiji. Lok bharti was inaugurated on 28th May, 1953 by sheree Kaka Saheb Kalekar. Lok bharti Gram vidyapith is based on the Sarvodaya principal of truth and non-violence. The aims and objects of Lokbharti Gram Vidyapith are; (i) to impart all pervading education based on principles of truth and non-violence to the people (ii) to make efforts to mould the society through education as may be consistent with civilisation and psychology of India (iii) to prepare ground for realistic education as may enable the people of India to develop moral and healthy personality on their natural level (iv) to contribute to build up a pattern of society and to protect and foster the same through democratic principles conducive to truth and non-violence. Lok bharti as part and whole was divided into many sections such as; (i)Lokseva Mahavidyalaya, which is infect the main section of Lok bharti Gram Vidyapith.

Following aspects of education based on Nai Talim have been observed. Education provided through mother tongue is balanced, practical, and has touch with real life. English and Hindi are included as an optional as well as special subject. Education is in co-relation with real work extension and research. Curriculum is updated at regular intervals. As a part of the study students get experiences of three month continuous education at a suitable place to his special subject. Everybody is taught to take pride in physical labour by doing hands on work for 250 hours every year and each student learns to honour it. The students regularly participate in tours, institutional and other camps cultural programs, celebrations, group discussions, demonstrations, surveys etc. Participation in N.S.S. and occasional relief works. Gradation systems instead of marking system since the beginning. Teachers are free to use various methods like discussions, assignments, project works for teaching and testing.

For the assessment 50% are assigned to internal tests held during the academic year and 50% to the annual exam. Rather than passion and salary, quality and efficiency and institutional needs become decisive for an employee's performing a responsibility. Lok bharti has interdisciplinary approach in its curriculum in which the student learn and think about various subjects of his faculty in his addition to his specialization of subject and syllabus.

Dr. Rushi B. Joshi

April 2018

No great person survived without great dreams.

~ Robin Sharma

CONTENTS

Chapter No.	Title	Page No.
૧	સમસ્યાકથન અને શબ્દોની વ્યવહારુ વ્યાખ્યા ભૂમિકા સમસ્યાકથન અભ્યાસના હેતુઓ અભ્યાસના પ્રશ્નો શબ્દોની વ્યવહારુ વ્યાખ્યા અભ્યાસનું મહત્વ અભ્યાસની ક્ષેત્ર મર્યાદા સંશોધનનો પ્રકાર હવે પછીના પ્રકારણોની રૂપરેખા	1 - 4
૨	સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા પ્રસ્તાવના ઐતિહાસિક સંશોધન ઐતિહાસિક સંશોધનની પદ્ધતિના તબક્કાઓ ગુણાત્મક સંશોધન વિષયવસ્તુ પૃથક્કરણ શિક્ષણ વ્યવસ્થાપન સંશોધનાત્મક સાહિત્યની સમીક્ષા પૂર્વે થયેલા સંબંધિત ગુણાત્મક સંશોધનની સમીક્ષા સંબંધિત સંશોધનોની સંયોજનાત્મક સમીક્ષા પ્રસ્તુત સંશોધનની સાર્થકતા	5 - 42
૩	સંશોધન યોજના પ્રસ્તાવના સંશોધન સમસ્યાનો ઉદ્દગમ સંશોધનનું ક્ષેત્ર સંશોધન પદ્ધતિ વ્યાપ વિશ્વ અને નમુનો ઉપકરણ માહિતી એકત્રીકરણ માહિતીનું વિશ્લેષણ ગુણાત્મક પદ્ધતિનો ઉપયોગ ગુણાત્મક પદ્ધતિના પ્રકારો ગુણાત્મક સંશોધનમાં સંશોધકની ભૂમિકા	43 - 49

Chapter No.	Title	Page No.
૪	માહિતીનું પૃથકકરણ અને અર્થઘટન લોકભારતીની સ્થાપના અને સ્થાપકોના મનોરથ લોકભારતીના બંધારણ નિર્ધારિત ઉદ્દેશો ગ્રામવિદ્યા સ્નાતકના અભ્યાસક્રમ માળખામાં બદલાતા પ્રવાહો મુજબ કરવામાં આવેલ ફેરફારો અને વર્તમાન અમલી માળખું ગ્રામવિદ્યા સ્નાતક અભ્યાસક્રમમાં થયેલા મહત્વના ગ્રામાભિમુખ ફેરફારો લોકભારતી ગ્રંથાલય ગ્રામવિદ્યા સ્નાતક અભ્યાસક્રમની લાક્ષણિકતા, કાર્યપદ્ધતિ અને ઉપલબ્ધિઓ વિશેષ સુવિધાઓ ગ્રામવિદ્યા અનુસ્નાતક અભ્યાસક્રમની લાક્ષણિકતા, કાર્યપદ્ધતિ અને ઉપલબ્ધિઓ લોકભારતીમાં ગ્રામાભિમુખ ઉચ્ચશિક્ષણને અનુબંધિત ચાલતા ગૌશાળા વિભાગની કાર્યપદ્ધતિ તથા ઉપલબ્ધિઓ લોકભારતીમાં ગ્રામાભિમુખ ઉચ્ચશિક્ષણને અનુબંધિત ચાલતા ખેતીવાડી વિભાગની કાર્યપદ્ધતિ તથા ઉપલબ્ધિઓ લોકભારતીમાં ગ્રામાભિમુખ ઉચ્ચશિક્ષણને અનુબંધિત ચાલતા નર્સરી વિભાગની કાર્યપદ્ધતિ તથા ઉપલબ્ધિઓ લોકભારતીમાં ગ્રામાભિમુખ ઉચ્ચશિક્ષણને અનુબંધિત ચાલતા ઘઉં સંશોધન કેન્દ્રની કાર્યપદ્ધતિ તથા ઉપલબ્ધિઓ લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્રની કાર્યપદ્ધતિ તથા ઉપલબ્ધિઓ લોકસેવા મહાવિદ્યાલયની શિક્ષણ પ્રણાલીનું વિદ્યાર્થી – કાર્યકર ઘડતરમાં યોગદાન લોકસેવા મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓનું વિવિધ ક્ષેત્રે યોગદાન	50 - 100
૫	સારાંશ, તારણો અને ભલામણો પ્રસ્તાવના સારાંશ તારણો પ્રાપ્ત પરિણામોની સમીક્ષા ફલિતાર્થો અને ભલામણો ભાવી સંશોધનો માટેની ભલામણો	101 - 111
૦	સંદર્ભસૂચિ	112 - 114